

Úvod

Význam veřejných investic do výzkumu a vývoje (dále jen VaV) je zdůrazňována ve všech vyspělých státech. Efektivní veřejná podpora VaV se však neobejde bez relevantních **statistických údajů** v této oblasti. Český statistický úřad (dále jen ČSÚ) proto systematicky a dlouhodobě sleduje charakteristiky VaV pomocí několika statistických zjišťování a úloh, a to v souladu s mezinárodními doporučeními uvedenými ve Frascati manuálu.

Publikace **Státní rozpočtové výdaje na výzkum a vývoj**, kterou právě čtete, přináší podrobná data o této podpoře v členění podle **socioekonomických cílů** za rok 2023 a v dostupné časové řadě. Kromě tohoto členění, zpracovává ČSÚ údaje o financování VaV ze státního rozpočtu i podle **druhu výdajů, formy financování, hlavních poskytovatelů a příjemců** této přímé veřejné podpory VaV, které nejsou k dispozici pro většinu ostatních zemí EU. Nechybí ani **regionální zpracování** těchto údajů na úrovni jednotlivých krajů.

Údaje byly zpracovány ČSÚ v rámci roční statistické úlohy **Státní rozpočtové výdaje na výzkum a vývoj** známé pod zkratkou **GBARD** z anglického Government Budget Appropriations for R&D. Statistika je **povinná** ve všech zemích EU na základě **nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/2152** a prováděná podle **metodiky** uvedené ve **Frascati manuálu** (OECD, 2015). V Česku probíhá zajištění této statistické úlohy ve spolupráci s Úřadem vlády ČR, a to primárně na základě **administrativních údajů** od poskytovatelů těchto prostředků převzatých z **Informačního systému výzkumu, vývoje a inovací**.

Výsledky z této statistické úlohy se na národní úrovni **využívají** především k zabezpečení statistických údajů potřebných pro **výkon státní správy** v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, například pro potřeby Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací České republiky 2021+. Používají se i pro hodnocení **dalších strategií** jako je Inovační strategie České republiky 2019–2030, Národní výzkumná a inovační strategie pro inteligentní specializaci České republiky (Národní RIS3 strategie) nebo Hospodářská strategie České republiky. Oficiální statistická data z oblasti VaV jsou zároveň nepostradatelná i pro **mezinárodní srovnání** například pro potřeby Evropské unie nebo Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD).

Hlavním cílem této publikace je poskytnout odborné i laické veřejnosti mezinárodně srovnatelné údaje o přímé podpoře výzkumu a vývoje ze státního rozpočtu v členění podle **socioekonomických cílů** (směrů). Údaje uvedené v této publikaci slouží jako podpora pro rozhodování, do jakých oblastí by měla směřovat podpora výzkumu a vývoje z veřejných zdrojů. **Jedná se o data, která nejsou v tomto rozsahu v současné době z jiných datových zdrojů k dispozici.**

Publikace je rozdělena do **tří částí**. V první části jsou uvedeny podrobné **metodické informace** důležité pro správnou interpretaci publikovaných údajů o státních rozpočtových výdajích na VaV. **Analytická část** obsahuje textové shrnutí hlavních zjištění za rok 2023, doplněné o grafy s hlavními sledovanými ukazateli za roky 2010 až 2023, a to včetně **poměrových ukazatelů**, jako je podíl státních rozpočtových výdajů na VaV na výdajích ze státního rozpočtu celkem či na HDP. Nechybí zde ani **krajské a mezinárodní srovnání**.

Tabulková příloha, která je stěžejní částí této publikace, přináší v 5 kapitolách především podrobné údaje o státních rozpočtových výdajích na VaV podle jednotlivých socioekonomických cílů, ale i jejich členění podle formy jejich podpory, hlavních poskytovatelů a příjemců. Samostatná kapitola je věnována financování VaV **v soukromých podnicích** ze státního rozpočtu podle vlastnictví, velikosti a převažující ekonomické činnosti těchto podniků. Tyto údaje jsou doplněny o data o daňové podpoře VaV v těchto firmách. Nechybí zde ani kapitola s údaji o **financování nadnárodně koordinovaného výzkumu** v Evropském výzkumném prostoru a kapitola s **mezinárodním srovnáním** o státních rozpočtových výdajích na VaV v zemích EU a OECD, a to včetně základních poměrových ukazatelů používaných v této statistice.

Věříme, že statistické údaje prezentované v publikaci odpoví na řadu Vašich otázek a obohatí Vaši práci o cenné informace. Máte-li k tématu a zveřejněným údajům jakékoli otázky nebo poznámky, prosíme, neváhejte nás kontaktovat. Výhrady i návrhy na zlepšení našich statistik vítáme.

Jménem ČSÚ děkujeme všem zainteresovaným subjektům, zejména vysokým školám, za spolupráci na realizaci statistické úlohy a plnění povinností vyplývajících z našeho členství v Evropské Unii.

